

Недоступен ни однин перевод.

Рӯзҳои охир Ҳаракати Толибон, ки қисми бештари Афғонистонро тахти тасарруфи худ даровардааст, мавриди таваччуи васоити ахбори умум ва қоршиносону таҳлилгарон қарор гирифтааст. Баъзе хангомачӯёну фурсатталабон, махсусан нахзатиҳои ифротӣ вазъиятро ба таври ғайривоқеӣ тафсир қарда, меҳоханд дар чомеа таҳлуқа барангезанд ва мардумро аз Толибон тарс диҳанд.

Вале дар асл, Ҳаракати Толибон, харчанд ки манотиқи ҳаммарз бо Тоҷикистонро тахти тасарруф қарор додаанд, барои минтақаи Осиёи Марказӣ ва бахусус, Чумҳурии Тоҷикистон дар таносуб бо нерӯҳои дигарӣ тундгару радикалӣ, аз ҷумла ташкилоти террористӣю экстремистӣ нахзати исломӣ ҳатарнок нест. Ба ин мазмун, қатъӣ назар аз он ки Чумҳурии Тоҷикистон бо Чумҳурии исломии Афғонистон беш аз 1400 километр сарҳад дорад, имрӯз мушкилоти марзӣ, интизомӣ ва амниятӣ ба кишвари мо таҳдид намекунад. Аз ин лиҳоз, аз ҷониби Ҳаракати Толибон мо ҳеҷ гуна таҳдиду ҳатареро эҳсос намекунем. Дигар ин ки Толибон ва забтқорҳои онҳо мушкили давлату миллати мо нест ва Ҳукумати феълӣ Афғонистон дар доираи музокироти дучониба масоили бахшии ҳудро расидагӣ хоҳад қард.

Аз ҷониби дигар, Чумҳурии Тоҷикистон дар ҳолати зарурӣ чихати хифзи марзу бум ва сарҳади давлатӣ аз тамоми имконот истифода мебарад ва дар ростои тавонмандию иқтидороти марзӣю амниятӣ иқдоми чиддӣ рӯйи даст мегирад. Гузашта аз ин, нерӯҳои сарҳадӣ, артиш ва дигар сохторҳои қудратӣ Тоҷикистон дар сатҳи баланди омодагии ҳарбӣю низомӣ қарор доранд ва дар сурати бурузи ҳар гуна таҳдиду ҳатари берунӣ аз давлату меҳан ва мардуми кишвар сарбаландона ҳимоят қарда метавонанд.

Аммо оворагардони ташкилоти террористӣю экстремистӣ нахзати исломӣ, ки баъди содир қардани хиёнатӣ чиноятҳо ба ҳориҷа ғурехтаанд ва ба игвою дасиса ва дигар аъмоли нангин машғуланд, душмани ягонаи миллати тоҷиканд. Нахзатиҳо то ҳануз аз террору қатли одамон ва ба қор бурдани усули зӯрварӣ даст нақашаидаанд. Ташкилоти террористӣю чомоати «Ансоруллоҳ», ки қаноати қангии нахзат аст, то ҳануз дар шимоли ҳамсоякишвар бо амалҳои хунҳоронааш даҳшатафканӣ дорад. Чинояти ваҳшатноки қушторӣ одамон (тоҷикони Афғонистон), ки як соли қабл дар вулусволии Моъимайи минтақаи Дарвози болои Афғонистон аз тарафи қотилони «Ансоруллоҳ» содир қардид, симои воқеии нахзатиҳоро бори дигар ба намоиш гузошт ва душмани миллати тоҷик

буданашонро собит кард.

18-уми феввали соли чорӣ раиси мақомоти амнияти Афғонистон Аҳмадзӣ Сироч зимни суҳанрониаш дар доираи Конфронси минтакавии мубориза алайҳи терроризм таъкид карда буд, ки фаъолияти террористии созмони «Ансоруллоҳ» (каноти ҷангии нахзат) дар шимоли ЧИА идома дорад ва хатари ҷиддӣ ба амнияти минтақа дорад. Ин наваъ мавқеъгирӣ расмӣ Ҳукумати Афғонистон гувоҳи он аст, ки симои созмони террористию экстремистии нахзати исломӣ барои соири давлату кишварҳо, ки алайҳи терроризму экстремизми динию мазҳабӣ муборизаи дастҷамъона мебаранд, ошкор шудааст.

Ба ин маънӣ, Ҳаракати Толибон, ки ҳадафи гирифтани кудрати сиёсиро дар кишвари худ дунбол мекунад, ба Тоҷикистон хатаре надорад. Ҷангиёни ин ташкилот дар тамоми давраи мавҷудияти худ ягон амали душманонае зидди мардумони кишвари мо анҷом надидаанд.

Имрӯз мардуми кишвар амикан мебинад, ки ташкилоти террористию экстремистии нахзати исломӣ душмани асосии давлат ва миллати тоҷик аст. Раҳбари фирории нахзатӣ, аз бозе ки дар хориҷ панохандагии сиёсӣ дарёфт кардааст, мудом дар қолаби иддаофурӯшии пуч созмони хунхори худро бо русиёҳӣ ба унвони ташкилоти мардумӣ ва дур аз ифроту тафритгарӣ ташвику тарғиб мекунад ва алайҳи давлати Тоҷикистон тавтеаву дасисаҳои наваҷӯ месозад. Ба масъалаи хатари ташкилоти террористию экстремистии нахзати исломӣ ба минтақа тавҷеҳ намуда, ҷанд нуқтаи муҳимро ироа менамоям:

1. Созмонҳои бонуфузи минтақавӣ ва шахсиятҳои барҷастаи сатҳи ҷаҳонӣ нахзатро ба фехристи ташкилотҳои террористӣ шомил кардаанд. Барои намуна, Соҳтори минтақавии зиддитеррористии Созмони Ҳамкории Шанхай ҳанӯз 29 январи соли 2016, дар мувофиқат бо Фехристи ягонаи созмонҳои террористӣ, экстремистӣ ва ҷудоихоҳ, ки фаъолиятҳои онҳо дар қаламрави давлатҳои узви СХШ манъ аст, тахти рақами 79 ташкилоти нахзати исломиро ба фехристи ташкилотҳои террористӣ шомил намуда буд. Маълум аст, ки СХШ ҳамаҷун ниҳоди муқаввои сиёсӣ, ҳарбӣ, иқтисодӣ ва амниятӣ 8 кишвари бузургӣ ҷаҳониро бо шумули 3,3 млрд аҳоли дарбар мегирад ва аз ҷониби ин созмони бонуфузи ҷаҳонӣ ба масобаи ташкилоти террористӣ эътироф шудани ТТЭ ХНИ маъноӣ ба воқеият гирифтани пайдо кардани нисбат ба давлатмардон ва ҷомеаи дунёро далолат мекунад. Гузашта аз ин, вазири давлатии умури хориҷии Ҳиндустон ҷаноби М.Ч.Шри Акбар 4 майи соли 2018 зимни ироаи гузориши ихтисосӣ дар Конфронси байналмилалӣ сатҳи баланд оид ба муқовимат бо терроризм ва ифротгарии

хушуноматомез вазъияти минтака ва таҳдиду хатарҳои муосирро дуруст дарк намуда, дар асоси мадорики зарурӣ таъкид карда буд, ки Чумхурии Тоҷикистон дар рафъи хатарӣ чиддӣ – сари вақт аз сахнаи сиёсӣ рондани гурӯҳҳои ифротгаро, хусусан ТТЭ ХНИ дастболо шудааст. Хатарро, қабл аз ҳама, вазири умури хориҷаи Ҳиндустон дар нахзати исломӣ дида, тазаккур дода буд, ки ин созмони террористӣ на танҳо ба Тоҷикистон, балки ба қулли минтаки Осиёи Марказӣ таҳдиди чиддӣ буд.

2. Саркардаи ТТЭ ХНИ баъди дар Аврупо аз ҷавобгарӣ дар назди конун паноҳ бурдан, таҳти сарпарастии молиявии баъзе созмонҳои манфиатдори хориҷӣ қарор гирифта, тавассути сомона ва пойгоҳҳои иттилоотӣ хабарӣ игвогарӣ тавтеабозиро алайҳи давлати Тоҷикистон идома дод ва то имрӯз ин масирро бешармона мепаймояд. Тарики расона, сомона ва торнамоҳое, ки бо сармояи пуштибонӣ хориҷӣ нахзат таъсис ёфтаанд, саркардаҳои ин созмони хунхор бо раҳбарии М.Қабири шабонарӯзӣ ба парокандани дурӯғу фитна, таҳрифи воқеияти рӯзи кишвар, нодидагирии дастоварду қомеъҳои мамлакат, тафсири ғайримантиқӣ ҳаводиси имрӯзӣ, тавзеҳи мугризонаю яктарафаи рӯйдодҳо ва паҳши иттилооти нодурусту душманона машғул аст. Баъзе сомона ва пойгоҳҳои нахзатӣ ба хоҷири паҳшу нашри иттилооту матолиби мугризона аз ҷониби созмонҳои марбутӣ қарбӣ масдуд шуданд.

3. Нахзат, махсусан давоми зиёда аз як соли охир дар заминаи шӯъбаи коронавирус ва муноқишаҳои марзӣ ба игвогарӣ ва дасисачинӣ даст зада, муртақибӣ ҳиёнатҳои чиддӣ қардид. Замоне ки тамоми давлат ва кишварҳои муктадирӣ минтақаю ҷаҳон дар фикри ҳалли мушкилоти бехдоштӣ ва маҳори коронавирус буданд, ба ном муҳолифини давлат (нахзатӣ террорист) дар робита бо паҳншавӣ вабои мазкур овозаю хангомаҳо паҳн карда, ҳудро дар назди созмонҳои сарпарасташон ба истилох, ширин менамуданд. Охири моҳи март соли гузашта раҳбари созмони ҷинойткори нахзатӣ мусоҳиба анҷом дода, давлати Тоҷикистонро ба беаҳамиятӣ дар баробари коронавирус айбдор қардани шуд ва бо зохир қардани дуруягӣ ҳудро дар фазои маҷозӣ то муддате ҷеҳрасозӣ қард. Ҳол он ки давлат дар қиблаи коронавирус ва ҷустани роҳқорҳои муассир тадбирҳои судманд андешида, то имрӯз ҷиҳати таҳкими раванди бехдоштӣ аз тамоми имконот истифода мебарад. Воқеан, на он замон ва ҳатто на имрӯз фурсати риёқорӣ ва худпарастӣ набуду нест ва нахзатиҳо, агар заррае ҳуни инсонӣ дар рағу шарёнашон ҳаракат мекард, бояд сари андешидани ҷораҳои зарурӣ дар қиблаи ин вирусӣ хатарбор тамарқуз менамуданд ва воқеиятҳои замону ҳассосиятҳои кишварро нодида намегирифтанд. Аммо дар гумон аст, ки ин тоифаи худпараст ва риёқор аз аспӣ ҷаҳл фуруд оянд ва даст аз душмани бо мардум бардоранд. Ҳамин тариқ, раҳбари нахзатӣ ва ҳаммаслақони ӯ дар замони ҳассос, ки бемории воғир ҷаҳонро ба таҳлуқа оварда буд, тарафи миллатро нағирифт, балки аз ин бемории хатарбор барои бадном қардани давлати Тоҷикистон ва реклом қардани худ суиистифода қард, ки ин амалро ба ҷуз ҳиёнат ҷизи дигаре гуфтан нашоад.

4. Мавкеъгириҳои рахбари нахзатӣ дар кибӯли мушкilotи марзӣ бори дигар хиёнаткорӣ ва душмании ӯро ба намоиш гузошт. Дар замоне ки миллат ва давлати Тоҷикистон дар атрофи масоили марзӣ, бавежа хифзи Воруҳ муттаҳид шуд, нахзатиҳо бо рахбарии М. Кабирӣ тарафи муқобилро пуштибонӣ карданд ва рӯйирист хиёнаткор будани худро нишон доданд. Мавкеи зиддимиллӣ ва зиддимеханиии рахбари нахзатиҳо вобаста ба бахсҳои марзӣ бо Қирғизистон миллат хуб дар ёд дорад. Дар он рӯзҳои хассос на танҳо тоҷикон, балки ҳуди қирғизҳо ҳам таъҷҷуб карданд, ки давлати Тоҷикистон “муҳолифон”-е доштааст, ки дар низои байни ду давлат алайҳи ватану миллати худ қарор гирифта, рӯйирист тарафи давлати бегонаро мегирифтааст. Таваҷҷуҳ кунед, ки дар робита бо масоили марзӣ президентҳои собиқи Қирғизистон Аскар Акаев ва Қурбонбек Боқиев, ки ҳар ду дар натиҷаи табодулоти аз қудрати президентӣ барканор шуда буданд, на танҳо аз тариқи баёнияти изҳороти ба ҳимояи давлаташон бархостанд, балки барои ҳарбиёни қирғиз маблағ ва ёри ҳам фиришоданд. Онҳо ба лиҳози мавкеи миллии шаҳрвандӣ тарафи давлати худро гирифтанд. Ин ду президенти сарнагуншуда, зоҳиран бояд бар зидди ҳукумати имрӯзаи кишварашон, ки онҳо ба ҳукуми абад маҳкум кардааст, мебаромаданд. Аммо ҳисси ватандӯстӣ ва дарки миллии шаҳрвандии онҳо аз бахсу манофеи сиёсӣ болотар истод. Вале нахзатиён бо рахбарии шахси Кабирӣ омода буда ва ҳастанд, ки дар сафи нерӯҳои ғайр истода, ба муқобили давлат ва ватани худ ҷанг кунанд. Нахзатиҳо дар ҷанги иттилоотӣ бидуни парда алайҳи мавкеъгирии миллат ва давлати Тоҷикистон воистод ва дар ин қорӣ шум, ки онҳо бидуни мулоҳиза метавон хиёнати ошқоро номид, заррае шубҳа нақард. Хатто дар марҳилаи тозаии музокирот миёни ҷонибҳои Тоҷикистону Қирғизистон, ки масоили марзӣ баррасӣ гардида, як навъ нармаише ба амал омада истодааст, нахзатиҳо бо тамоми нерӯ талош меварзанд, ки музокирот ба натиҷаи дилхоҳ нарасад ва муносиботи ду давлат ҳамчунон тира боқӣ бимонанд.

5. Хулоса, ташкилоти террористию экстремистии нахзати исломӣ, ки дар ҳориҷа тахти сарпарастии баъзе созмонҳои манфиатдор фаъолияти зиддимиллӣ мекунад, барои Тоҷикистон ҳазорон маротиба хатарноктар аз ташкилотҳои дигари террористӣ аст. Таваҷҷуҳ кунед, ки болотар ишора рафт, Ҳаракати Толибон, дар маҷмӯъ расидан ба қудрат ва барқарории аморати исломиро дар Афғонистон ба унвони ҳадафи стратегӣ пайгирӣ менамояд ва бемуҳобот, ҷангу ҳаракатҳои он (манзур Толибон аст) ба Тоҷикистон хатар эҷод намекунад. Зимнан, раҳбарияти нахзатӣ аз ҳаводиси ахири Афғонистон ва забтқориҳои Толибон низ ба манфиати худ суиистифода мекунад, то ин ки аҳдофи нопокашро дар минтақа пиёда созад.

Нахзатиҳо маъмулан, аз ҳар фурсату имконот ба манфиати худ истифода мекунанд ва барои айбдор кардани Ҳукумат ва давлат талош менамоянд. Хатто агар ягон ҳодисаи табиӣ ҳам дар Тоҷикистон рух диҳаду боиси ҳаробие шавад (масалан, бодӣ саҳте вазад ё сел ояд), нахзатиҳо нашармида, аз ин ҳолат истифода мекунанду Ҳукуматро айбдор карданӣ мешаванд. Онҳо хатто аз бадбахтии мардум манфиат гирифтани мешаванд.

Рахбари нахзатӣ ва ҳаммаслакони ӯ аз тариқи пахшу нашри мусохиба ва баёнияҳои гайримантикӣ ва мугризона меҷаҳанд, ки тарсу ваҳшатро дар дили мардум ҷо созанд ва Толибонро ба сифати як неруи ғаддору таҳрибкор, ки ғӯё ҳадафи убур аз марзи Тоҷикистонро нақшабандӣ кардаанд, муаррифӣ намоянд. Дар сурате ки воқеият чунин нест ва Толибон ба ин гуна нақшабандӣ ниёз надоранд. Ин нахзат аст, ки барномаи сохтани давлати исломиро дар Тоҷикистон роҳандозӣ кардан меҷаҳад ва барои ба ҳадаф расидан аз тамоми василаҳои машруъ ва номашруъ истифода мебарад. Хушбахтона, нахзатиҳо дар Тоҷикистон камтарин пуштувонаи мардумӣ надоранд. Муҳимтар аз ин, давлати миллӣ иқтидор ва тавонмандии онро дорад, ки алайҳи неруҳои зиддимиллӣ мисли ТТЭ ХНИ муваффақона мубориза барад, аҳдофи нопоки онҳоро нақше бар об кунад ва пеши роҳи хиёнаткорони нахзатиҳо бигирад.

Субҳиддин Зиёев,

ҳодими пешбари илмӣ АМИТ

Рӯзномаи ИмрӯзNews

№88, 14.07.2021